

Valmistelija Ympäristöjohtaja Jarmo Kelloniemi, puh. 0400 433 998

Aihe 1 Eläinlääkärien resurssijaon selvittäminen

Tällä hetkellä eläinlääkinnän palvelut hoidetaan kahdelta kustannuspaikailta ja kahdella päivystysalueella Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella. Pohjoisen päivystysalueeseen ja kustannuspaikkaan 4300 kuuluvat lin kunta ja Pudasjärven kaupunki. Kyseisen kustannuspaikan kustannukset jaetaan kyseisten jäsenkuntien kesken yhteistoimintasopimuksen Oulunkaaren ympäristöpalveluista 9 § mukaan. Etäläisen alueen päivystysalue on yhteinen Ympäristöpalvelut Helmen kanssa. Yhteispäivystysalueen sopimuksen mukaan päivystysvelvollisuuden jakautuminen perustuu sopijaosapuolten eläinlääkärien virkojen lukumäärään päivystyspiirissä. Päivystysvuorot jaetaan päivystysvelvollisten kesken tasapuolisesti edellä mainitussa suhteessa. Yhteispäivystysalueeseen kuuluvat Oulunkaaren ympäristöpalvelujen jäsenkunnista Vaala ja Utajärvi ja Helmen alueelta Siikalatvan ja Pyhännän kunnat. Kustannuspaikkaan 4306 kuuluvat Vaalan ja Utajärven kunnat. Kyseisen kustannuspaikan kustannukset jaetaan kyseisten jäsenkuntien kesken yhteistoimintasopimuksen Oulunkaaren ympäristöpalveluista 9 § mukaan.

Pohjoisen päivystysalueella on 4,5 eläinlääkärien virkaa (yksi viroista on 50 prosentin työajalla). Kyseisen eläinlääkärit suorittavat valvontaa Vaalan ja Utajärven alueella sekä myös tuuraavat Vaalan eläinlääkäriä, jolloin arvioidut kustannukset sekä tulot Vaalan laite- ja klinikkamaksuista ohjataan kustannuspaikalle 4306. Eteläisellä päivystysalueella on yksi eläinlääkärien virka, joka tekee praktiikkaa Vaalan ja Utajärven alueella sekä päivystää yhteispäivystysalueella. Jokaisella toimipisteellä on yksi eläinlääkärien avustaja. Vaalan eläinlääkärien avustaja tekee 60 prosenttia työajasta Vaalassa ja 40 prosenttia lissä.

Päiväpraktiikan määrä on vähentynyt Pudasjärven ja lin alueella tuotantotilojen määrän vähentyessä. Vastaavasti eläinlääkinnän Vaala-Utajärvi alueelle tarvittaisiin enemmän eläinlääkärien työpanosta päiväpraktiikan tekemiseen, jotta eläinlääkärien työnkuorma ei kasvaisi liian suureksi kyseisellä alueella. Vuoden 2023 alkupuolella on tarkoituksena selvittää, miten eläinlääkärien resurssit jaetaan jatkossa koko Oulunkaaren ympäristöpalvelujen alueella.

Esitys selvityksestä on kokousasian oheismateriaalina.

Aihe 2 Puolangan kunnan eläinlääkinnän ja ympäristöterveydenhuollon palveluiden järjestäminen 1.1.2024 alkaen

Puolangan kunta lähetti 3.11.2021 Pudasjärven kaupungille tarjouspyynnön ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän järjestämisestä vuodelle 2023. Oulunkaaren ympäristöpalvelut teki tarjouksen 26.11.2021. Tarjouksen ehtona on eläinlääkinnän päivystysten järjestäminen, sillä tarkoituksena oli järjestää eläinlääkinnän praktiikka- ja päivystyspalvelut ympäristöpalvelujen

eteläisen päivystysalueen kautta. Puolangan kunta ilmoitti 8.2.2022, että se hyväksyy tarjouksen. Oulunkaaren ympäristöpalvelut ja Ympäristöpalvelut Helmi eivät päässeet sopimukseen Puolangan liittämisestä yhteispäivystysalueeseen. Oulunkaaren ympäristöpalvelut ilmoitti 5.5.2022 Puolangan kunnalle, että ympäristöpalvelut eivät pysty järjestämään ympäristöterveydenhuoltoa ja eläinlääkintään vuodelle 2023, koska eläinlääkinnän päivystystä ei saatu järjestettyä.

Puolangan kunta ehdotti joulukuussa 2022 kokeilua, jossa ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut olisi järjestetty Oulunkaaren ympäristöpalvelujen toimesta Puolangalle 1.1.-31.3.2023. Ehdotusta toteutusmahdollisuutta selvitettiin ja selvityksen tuloksena Puolangan kunnalle vastattiin, että edellytyksiä palvelujen myyntiin näin nopealla aikataululla ei ole, mutta Pudasjärven kaupunki ja Oulunkaaren ympäristöpalvelut suhtautuu silti vielä avoimin mielin mahdollisuuteen ottaa asia uudelleen esille jatkoselvityksissä Pudasjärven kaupungin ja Oulunkaaren ympäristöpalvelujen aikatauluilla.

Puolangan kunta lähetti 28.12.2022 pöytäkirjaotteen Puolangan kunnanhallituksen päätöksestä 22.12.2022 § 124. Puolangan kunnanhallitus päätti hyväksyä Yhteistoimintasopimuksen Kainuun ympäristöterveyspalveluiden järjestämisestä Kainuun ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueella 1.1.2023 alkaen. Toisen päätöskohtana kunnanhallitus päätti tarkastella ympäristöterveydenhuollon tarkoituksenmukaista järjestämistapaa 1.1.2024 alkaen ja päättää mahdollisesta muutoksesta järjestämistavassa 31.3.2023 mennessä.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut on tehnyt selvitystä Puolangan ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän järjestämisestä 1.1.-31.12.2024. Esitys selvityksestä on kokousasian oheismateriaalina.

Ympäristöjohtajan esitys Päätetään siitä,
1) muutetaanko eläinlääkärin resurssijakoa nykyisestä ja jos muutetaan, millä tavalla muutetaan.
2) tehdäänkö Puolangalle päivitetty tarjous eläinlääkinnän ja ympäristöterveydenhuollon palveluiden järjestämisestä 1.1.-31.12.2024 ja jos tehdään, päätetään, millä tavalla palvelut järjestetään.

Päätös Neuvottelukunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

YMPNEUN 16.03.2023 § 15
1507/11.00.01/2023

Valmistelija Ympäristöjohtaja Jarmo Kelloniemi, puh. 0400 433 998

Sekä eläinlääkärien resurssijako että palveluiden mahdollinen tuottaminen Puolangan kunnalle ovat toiminnallisia ja ennen kaikkea taloudellisia kysymyksiä.

Tämän hetkisen tiedon mukaan Oulunkaaren ympäristöpalvelut ylitti vuonna 2022 talousarvion 64 147 eurolla (huomioitu edellisen vuoden alituksesta johtuvat palautukset kunnille). Pudasjärven kaupungilla on

käynnissä talouden sopeutusohjelma vuosille 2021-2023.
Kaupunginhallitus käsitteli ohjelman toteutumista 28.2.2023 § 90.
Esittelytekstin mukaan:

Ohjelmalla on sitouduttu 3 056 100 € sopeuttamiseen vuosina 2021-2023. Tämän hetkisen ennusteen mukaan ohjelman mukaisesta sopeutuksesta jäisi toteutumatta 1 396 115 €.

Korkotaso on noussut merkittävästi ja korkojen arvioidaan jäävän vuosiksi totuttua korkeammalle tasolle, millä on iso vaikutus kaupungin talouteen. Myös kallis kunta-alan palkkaratkaisu ja inflaatio lisäävät kaupungin menoja osin ennakoimattomasti. Valtakunnallinen sote-menojen kasvu vuosina 2021-2022 aiheuttaa kunnille takautuvia ja pysyviä valtionosuusleikkauksia. Lisäksi valtion velkaantuminen johtanee väistämättä kuntien rahoituksen vähentämiseen.

Talouden sopeuttamistarpeen mittaluokka tarkentuu huhtikuussa saatavassa päivitetystä talouden painelaskelmassa ja elokuussa soteuudistuksessa johtuvien valtionosuusleikkausten tason selvityksessä. Tässä tilanteessa nykyisen sopeutusohjelman mukaisten säästöjen toteutumisen varmistaminen on tärkeää.

Kaupunginhallitus merkitsi talouden sopeutusohjelman toteuman v. 2021-2022 ja ennusteen ohjelman toteutumasta v. 2021-2023 tiedoksi ja kävi lähetekeskustelun, jossa todettiin, että sopeutusohjelman muuttaminen tulee valmistella siten, että ohjelma toteutuu mahdollisimman suurelta osin.

Kaupungin hallintotoimesta saadun tiedon mukaan Oulunkaaren ympäristöpalveluita ei ole rajattu mahdollisten sopeuttamistoimien ulkopuolelle. Mahdolliset säästöt kohdistuvat Oulunkaaren ympäristöpalveluista solmitun yhteistoimintasopimuksen mukaisen kustannusten jaon suhteessa myös muihin kuntiin. Tämä tarkoittaa, että mahdolliset säästöt hyödyttävät myös muita kuntia.

Talouden sopeuttamista voi tehdä tulorahoitusta lisäämällä ja menoja leikkaamalla. Tulorahoituksen kaksi pääkomponenttia ovat kuntien maksuosuudet ja (asiakas)maksutuotot, jotka koostuvat ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon valvontamaksuista ja eläinlääkinnän klinikka- ja laitemaksuista. Maksujen korottamisen mittaluokkavaikutus on vähäinen, koska merkittävät korotukset eivät ole mahdollisia ottaen huomioon maksujen tämänhetkisen tason. Osallistujakuntien maksuosuuksien lisääminen ei sopeuta (kuntien) taloutta.

Ainoa mittaluokaltaan merkittävä keino lisätä kunnilta tulevaa rahoitusta, on palveluiden sopimusperusteinen myynti muille kunnille siten, että palvelutuotanto voidaan järjestää ainakin osaksi nykyisillä resursseilla. (Oulunkaaren ympäristöpalvelut on aiemmin eläinlääkintähuollon palveluita vuoden 2021 loppuun saakka Oulun kaupungille ja lisäksi reilun vuoden ajan ympäristönsuojeluviranomaisen palveluita Vaalan kunnalle ennen kunnan liittymistä Oulunkaaren ympäristöpalveluiden jäseneksi myös ympäristönsuojelun osalta.)

Menot koostuvat suurimmaksi osaksi henkilöstökuluista. Seuraavaksi suurin menoerä ovat toimitilavuokrat.

Ympäristöjohtajan esitys Neuvottelukunta päättää, että
1) eläinlääkärin resurssit tulisi jakaa työnkuorman perusteella.
Neuvottelukunta toteaa, että virkoihin voidaan tehdä tarvittavat muutokset virkojen sijaintipaikkoihin.
2) palveluita voidaan myydä ulkopuolelle, jos toiminta on Oulunkaaren ympäristöpalveluille taloudellisesti kannattavaa ja toiminnallisesti kestävää.
3) tämä pykälä tarkistetaan heti kokouksessa.

Ympäristöjohtajan muutettu päätösesitys:
Neuvottelukunta päättää, että
1) eläinlääkärin resurssit tulisi jakaa työnkuorman perusteella.
Neuvottelukunta toteaa, että virkoihin voidaan tehdä tarvittavat muutokset virkojen sijaintipaikkoihin.
2) palveluita voidaan tarjota Puolangan kunnalle, jos toiminta on Oulunkaaren ympäristöpalveluille taloudellisesti kannattavaa ja toiminnallisesti kestävää. Vaikutustendarviointi tuodaan tiedoksi neuvottelukunnalle.
3) tämä pykälä tarkistetaan heti kokouksessa

Päätös Neuvottelukunta hyväksyi muutetun päätösesityksen yksimielisesti.

Jakelu Jäsenkunnat